

Titulació	Tipus	Curs
2500240 Musicologia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Aurèlia Pessarrodona Pérez

Correu electrònic: aurelia.pessarrodona@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

1. Tenir un coneixement general de la Història de la Música, de l'Art i de la Filosofia.
2. Tenir assolides les bases d'Harmonia, Contrapunt i Formes Musicals.

Objectius

L'assignatura cerca descriure i explicar el desenvolupament de la música i del fenomen musical des de l'acabament del darrer Barroc fins a les primeres dècades del segle XIX. Així doncs, es farà un recorregut contextualitzat pels compositors, formes, gèneres, instruments, pràctiques musicals i teories més significatives que configuren l'activitat musical durant aquest període de la història.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar críticament les obres musicals des de qualsevol punt de vista de la disciplina musicològica.
- Conèixer i comprendre l'evolució històrica de la música i les seves característiques tècniques, estilístiques, estètiques i interpretatives des d'una perspectiva diacrònica.
- Identificar i contrastar les diferents vies de recepció i consum musicals en la societat i en la cultura de cada època.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Relacionar conceptes i informacions de diferents disciplines humanístiques, científiques i socials, especialment les interaccions que s'estableixen entre la música i la filosofia, la història, l'art, la literatura i l'antropologia.
- Utilitzar les eines digitals i interpretar fonts documentals específiques de manera crítica.
- Vincular els coneixements adquirits amb la praxi musical, col·laborant amb els intèrprets a través de l'anàlisi i la contextualització dels diferents repertoris, tant els relacionats amb la música històrica com amb les diverses manifestacions de la música contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Aplicar a la recerca musical les conceptualitzacions pròpies de la filosofia, la història, la literatura i l'antropologia.
5. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
6. Comunicar per escrit, amb correcció, precisió i claredat argumentals i terminològiques, els coneixements adquirits, tant en l'àmbit de l'especialització com de la divulgació musicals.
7. Considerar la matèria de manera integral i identificar el context en el qual s'inscriuen els processos estudiats i la relació que tenen amb els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament sociohistòric.
8. Contextualitzar en l'entorn històric i cultural les obres musicals des d'una perspectiva crítica.
9. Definir els processos de periodització i de classificació estilística i tipologia usuals en la conceptualització històrica del fet musical.
10. Determinar la complexitat dels processos de recepció de la música.
11. Establir els fenòmens de circulació de les idees en el domini musical.
12. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
13. Identificar correctament el repertori essencial i els principals compositors de cada un dels moments històrics.
14. Identificar críticament les diferents orientacions de praxi musical que els intèrprets apliquen a la música de cada època històrica.
15. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
16. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
17. Identificar i reunir críticament la bibliografia bàsica que ha conformat el camp d'estudi.
18. Identificar i ubicar críticament en la seva època històrica les diferents tipologies musicals.
19. Identificar les propietats estilístiques de cada període històric.
20. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
21. Integrar els coneixements adquirits en l'elaboració de textos sintètics i expositius adequats a l'àmbit comunicatiu acadèmic i d'especialització.
22. Integrar les noves tendències en la creació musical a l'evolució històrica general i observar-ne la incardinació en el panorama sociopolític en què s'emmarquen.
23. Interpretar els textos teòrics més importants de cada època.
24. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
25. Reconèixer en la praxi musical els elements de diverses cultures i de diferents èpoques històriques.
26. Relacionar els canvis tecnològics i científics de cada època amb la creació i la recepció de la música.
27. Resoldre problemes d'índole metodològica en l'àmbit de la musicologia.
28. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
29. Utilitzar el vocabulari propi de la ciència musicològica relacionat amb cada època històrica.
30. Valorar la fiabilitat de les fonts, seleccionar dades rellevants i contrastar la informació.
31. Vincular els períodes de la història de la música amb els períodes de la història de l'art, a través de les semblances i les discrepàncies.

Continguts

1. Conceptes preliminars

- Classicisme? Aclariments terminològics i proposta de cronologia
- Context històric del segle XVIII. La Il·lustració
- El paper social del músic i de la música. Nous entorns i pràctiques musicals. Sorgiment de la crítica i la historiografia musical. L'interès per l'altre i pel poble. El paper de la dona.
- Conceptes bàsics de l'estètica musical setcentista: mimesi/expressió, raó/emoció, bell/sublim, el geni. La teoria dels afectes. Controvèrsies musicals.
- Elements per a l'anàlisi: els *schemata*, els tòpics (o *topoi*) musicals i les formes de sonata.

2. L'estil galant i la seva evolució

- Aclariment de conceptes: "preclassicisme", el binomi estil galant/estil estricte, rococó, neoclassicisme
- El primer estil galant: l'impacte d'Itàlia
- La música de mitjans segle XVIII: canvis estètics i reformes
- Desenvolupament de la música instrumental: sonata, simfonia, quartet de corda

3. El Classicisme vienès:

- Franz Joseph Haydn:
  - Trajectòria general
  - Aportacions a la simfonia i al quartet de corda
  - Els grans oratoris
- Wolfgang A. Mozart:
  - Trajectòria general
  - Aportacions al concert per a piano, la simfonia i la música de cambra
  - Música vocal, religiosa i profana
- El Classicisme en Ludwig van Beethoven
  - Significat de Beethoven i debats al voltant de la seva figura
  - El primer Beethoven
  - El Beethoven "heroic"
  - Innovacions i particularitats de l'últim Beethoven

4. Altres classicismes:

- Altres centres musicals importants: Itàlia, França, Anglaterra, Rússia
- El cas espanyol
- Aproximació a la música des de les colònies

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi comentat d'obres musicals	37	1,48	3, 1, 11, 15, 16, 21, 6
Classes magistrals amb explicació del contingut teòric	50	2	3, 1, 13, 14, 18, 11, 15, 16, 21, 6
Tipus: Supervisades			
Anàlisi d'obres	30	1,2	3, 1, 2, 8, 13, 14, 9, 17, 18, 20, 19, 15, 21, 23, 6, 25, 27, 28, 29

Tipus: Autònomes

Tasques autònomes al Moodle	30	1,2	2, 4, 7, 9, 11, 10, 15, 16, 23, 26, 31, 12, 27, 28, 29
-----------------------------	----	-----	--

El contingut temàtic de l'assignatura es desenvoluparà mitjançant classes magistrals amb participació dels alumnes. S'incidirà, també, en el comentari analític d'obres musicals, audicions comentades, així com lectura i comentari de textos.

En cas de no poder-se realitzar presencialment, es farà via virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Primer examen parcial	30%	1,5	0,06	3, 1, 2, 30, 5, 7, 22, 8, 13, 14, 9, 17, 18, 11, 20, 19, 15, 16, 21, 23, 31, 12, 6, 24, 25, 27, 28, 29
Segon examen parcial	30%	1,5	0,06	1, 2, 4, 7, 8, 13, 9, 18, 11, 10, 19, 15, 16, 21, 23, 26, 31, 12, 6, 25, 27, 28, 29
Tasques de Moodle i participació a classe	10%	0	0	4, 7, 22, 8, 13, 14, 9, 18, 11, 20, 10, 19, 15, 16, 21, 23, 26, 31, 6, 25, 27, 28, 29
Treball grupal d'anàlisi musical	30%	0	0	3, 1, 2, 8, 13, 14, 18, 21, 6, 25, 27, 28, 29

L'avaluació es realitzarà a partir de les següents activitats:

- Primer examen parcial (30 %)
- Segon examen parcial (30 %)
- Treball grupal d'anàlisi tenint en compte els paràmetres vistos a classe (30%)
- Activitats al Moodle i participació a classe (via wooclap) (10%)

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat els exàmens i el treball per separat.

A la reavaluació, fixada per la Facultat, l'alumne s'haurà d'examinar de la part o de les parts suspeses.

Es considerarà un alumne no avaluable quan no s'hagi presentat a cap examen.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

AVALUACIÓ ÚNICA

- Examen amb el contingut del primer parcial (35%)
- Examen amb el contingut del segon parcial (35%)
- Entrega d'un treball d'anàlisi musical segons els paràmetres vistos a classe (30%)

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat les tres parts per separat.

La data es farà pública al Campus Virtual.

Bibliografia

BONDS, M. E. (2014), *La música como pensamiento. El público y la música instrumental en la época de Beethoven*, Madrid: Acantilado.

BONDS, M. E. (2020). *The Beethoven Syndrome: Hearing Music as Autobiography*, New York: Oxford University Press.

BONDS, M. E. (2020). *Beethoven: Variations on a Life*. New York: Oxford University Press.

BOYD, M., CARRERAS, J.J. (eds.) (2000). *La música en España en el siglo XVIII*, Madrid: Cambridge Univ Press.

CARSE, A. (1964). *The History of Orchestration*, New York: Dover.

CAPLIN, W. E. (2000): *Classical Form: A Theory of Formal Functions for the Instrumental Music of Haydn, Mozart, and Beethoven*, Oxford: Oxford University Press.

CODINA, D.; DOLCET, J.; RIFÉ, J.; VILAR, J. M. (1999). *Història de la Música Catalana, Valenciana i Balear. Barroc i Classicisme*. Vol II, Barcelona: Edicions 62.

DENORA, T. (1995). *Beethoven and the Construction of Genius: Musical Politics in Vienna 1792-1803*, Berkeley, Los Angeles and London: University of California Press, 1995.

DOWNS, P. (1998). *La Música Clásica*, Madrid: Akal.

ELIAS, N. (1998). *Mozart: sociología de un genio*, Barcelona: Península.

FEIST, R. (2001). *L'école de Mannheim*, Genève: Editions Papillon.

GEIRINGER, K. (1962). *La familia de los Bach. Siete generaciones de genio creador*, Madrid: Espasa-Calpe.

GEIRINGER, K. i I. (1982). *Haydn*, Berkeley: University of California Press, 1982.

GJERDINGEN, R. O. (2007), *Musician the Galant Style*, New York: Oxford University Press.

HEARTZ, D. (2003). *Music in European Capitals. The Galant Style 1720-1780*, New York-London: WW. Norton & Company.

HEARTZ, D. (2006). *Mozart, Haydn and Early Beethoven, 1781-1802*, W.W. Norton, 2006.

- HEINE, C.; GONZÁLEZ, J. M. (coords.) (2016). *The String Quartet in Spain*, Peter Lang.
- HEPOKOSKI, J.; DARCY, W. (2006). *Elements of Sonata Theory. Norms, Types, and Deformations in the Late-Eighteenth-Century Sonata*, Oxford University Press.
- HOCQUARD, J.-V. (1991). *Mozart, una biografía musical (1791-1991)*, 2 vols., Madrid: Espasa-Calpe..
- IGOA, E. (2014). *La cuestión de la forma en las sonatas de Antonio Soler*, Madrid: Universidad Complutense de Madrid.
- KIRKPATRICK, R. (1985). *Domenico Scarlatti*, Madrid: Alianza (1ª ed.: Princeton: Princeton University Press, 1953).
- KEEFE, S. P. (ed.) (2009). *The Cambridge History of Eighteenth-Century Music*, Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- LEZA, J. M. (coord.) (2014). *Historia de la música en España e Hispanoamérica. Vol. 4: La música en el siglo XVIII*, Madrid: Fondo de Cultura Económica.
- MARTÍN MORENO, A. (1985). *Historia de la música española, 4. Siglo XVIII*, Madrid: Alianza, 1985.
- MANGANI, M.; LABRADOR, G.; GIUGGIOLI, M. (2019). *Le sinfonie di Luigi Boccherini: contesti, fonti, analisi*, Olschki.
- MARÍN, M. Á. (2014). *Joseph Haydn y el cuarteto de cuerda*, Madrid: Alianza.
- MARÍN, M. Á.; BERNADÓ, M. (coords.) (2014). *Instrumental Music in Late Eighteenth-Century Spain*, Kassel: Reichenberger.
- MASSIN, J. i B. (1987a). *Ludwig van Beethoven*, Madrid: Turner.
- MASSIN, J. i B. (1987b). *Wolfgang Amadeus Mozart*, Madrid: Turner.
- NEWMAN, W. S. (1983). *The Sonata in the Classic Era*. New York: W. W.Norton & Company, 1983.
- RATNER, L. (1980). *Classic Music. Expression, Form and Style*, London: Macmillan.
- RICE, J. A. (2019). *La música en el siglo XVIII*, Madrid: Akal.
- ROBBINS LANDON, H.C.; NORWICH, J. J. (1992). *Cinco siglos de música en Venecia*, Barcelona: Destino.
- ROBBINS LANDON, H.C. (dir.) (1991). *Mozart y su realidad*, Barcelona: Labor.
- ROSEN, C. (1986). *El estilo clásico: Haydn, Mozart y Beethoven*, Madrid: Alianza.
- ROSEN, C. (1987). *Formas de sonata*, Barcelona: Labor.
- SADIE, S. (1985). *Mozart*, Barcelona: Muchnik.
- SPECK, C. (ed.) (2016). *The String Quartet from the Private to the Public Sphere*, Brepols.
- SPITZER, J.; ZARLAW, N. (2004). *The Birth of the Orchestra. History of an Institution, 1650-1815*, Oxford: Oxford University Press.
- SUTCLIFFE, W. D. (2003). *The Keyboard Sonatas of Domenico Scarlatti and Eighteenth-Century Musical Style*. Cambridge: Cambridge University Press.
- TARUSKIN, R. (2010). *Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries*, Oxford History of Western Music, OUP.

WILL, R. (2002). *The Characteristic Symphony in the Age of Haydn and Beethoven*, Cambridge: Cambridge University Press.

ZASLAW, N., (ed.) (1989): *The Classical Era. From the 1740s to the end of the 18th century*, London: Macmillan, 1989.

Programari

no es necessita.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt